

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Quæ vexationes, & ludibria crucem anecesserunt?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

Necerat, quod populum timeret, praesidio militum munitus erat: Alijs in causis non erat arduum illi tumultum compescere, etiam cum iuste quereretur, at nunc iniquas postulationes reprimere oportuit. Quanta fuerit in praeside potentia, quamque parum contra eum populus potuerit efficere, Pilatus ipse his docuit, ut est apud Iosephum lib. 18. c. 4. antiquit. [Pilatus autem Iudae praeses a Caesarea Hierosolyma traducto in hyberna milite, signa cum effigie Caesaris in vrbem intulit ad legis nostrae contumeliam, qua cautum est, ne habeamus eiusmodi effigies, & id eo qui ante hunc fuere praesides, cum signis aliter insignitis solebant vrbem ingredi. Primus Pilatus ignatis omnibus noctu illatas effigies Hierosolymis statuit, quod ubi cognitum est ciuibz, magno agmine petierunt Caesarem, ubi per multos dies supplices orauerunt Praesidem, ut transferret illas imagines aliò. Pilato verò pernegante se facturum, quod con- iunctum esset cum iniuria Caesaris, cum Iudaei pre- cari non desinerent, sexto post die iussit clam in armis esse militibus, sedit pro tribunali in stadio, caprata loci opportunitate, quod aptissimus esset in iudicijs. ibi compellatus iterum de eodem negotio, signum dat militibus, ut eos circumsternerent, mortem minitans, nisi quamprimum quiescerent, & suam quisque domum discederent. At illi procidentes humi, & ex- tos praebentes iugulos, manifestè praese ferebant, vi- ta sibi chariorem esse obseruationem legis patriae. Tum Pilatus admiratus tam constans legum studiū, continuo reportauit eas imagines Caesarem a Hierosolymis. deinde aqueductum struere aggressus est ex sacro aetario, inducturus aquas Hierosolyma a du- centesimo studio. id agerimè tulit populus, & con- gregati per cœtus numerosos vsq; ad multa hominū militia, vociferationibus conabantur eum detertere a proposito. nonnulli vero ita ut sit apud inconditam multitudinem, etiam conuijs lacessiebant praeside. At ille milites sub populari habitu clam armatos fustibus, iussit reliquam multitudinem corona cingere, & quamprimum vulgus cepit iacere conuicia, dedit illis signum ex composito. illi supra quam manda- tum erat vli sunt fustibus, tu multatores & quietos cadentes nullo discrimine. Ibi tam inclementer ac- cepti inermes ab instructis, pars occisi sunt, pars dis- cesserunt faucij, atq; hoc modo compressa est se- ditio.]

Quod animus illi fortis & iustitiae tenax fuisset, non Ciuium ardor praua iubentium concussisset.

§. 2. Cerimonia lauandarum ad expiationem manuum, videtur esse naturalis, ut innocentiam suā Manus ad illi qui lauant, contestentur: ita Aeneas diuos attingere nefas putat, nisi se prius flumine viuo abluerit: & risticatio Diua Turnum socijs abluta cæde remisit. Triclinius etiam narrat, lauare solitos manus, his ad agendum pur- dabant. ad emundationem piaculi.

Iudaei Pilato deteriores sanguinem eius super se, & filios venire precantur. Hoc est, si hac in cæde aliquid mali est, id totum in caput nostrum incumbere, te fami- liamque tuam innoxiam esse volumus. Nos causa mortis dicemur, tu iam lotis manibus totum etiam factum diluisti. Quomodo sanguis super eos vene- rit, calamitates innumeræ, & ante & in ipso excidio docuere. Vide Augustinum serm. 204. de tempore. Nicephor. lib. 3. c. 24. Ioseph. lib. 6. c. 12. & sequenti- bus. Tantum igitur aberat, ut ipsi sanguinem hor- rerent, ut gratum se Deo sacrificium offerre persua- sum haberent. Sanguinem innocentem non singu- lis modo, sed integris ditonibus functum esse scie- bant. Deut. 21. res exponitur. Quando inuentum fuerit in terra quam dominus Deus tuus daturus est tibi hominis ca- dauer occisi, & ignorabitur cadis reus, egredientur maiores

natu, & iudices tui, & metientur a loco cadaueris singula- rum per circuitum spatia ciuitatum: & quam vicinorem ca- teris esse perspexerint, seniores ciuitatis illius tollent vitulum de armento, quæ non traxit iugum, nec terram sedit vom- re, & ducent eam ad vallem asperam atque saxosam, quæ nunquam arata est, nec sementem recepit, & cadent in eam cer- uices vitulae, accedentesque sacerdotes filijs Leui, quos eligit Dominus Deus tuus, ut ministrent ei, & benedicant in nomine eius. Et ad verbum eorum omne negotium pendet: & quicquid mundum vel immundum est, iudicetur. Et venient maiores natu ciuitatis illius ad interfectum, lauabuntque manus suas super vitulam, quæ in valle percussa est, & dicent. Manus nostra non effuderunt sanguinem hunc, nec oculi vidimus, propitius esto populo tuo Israel, quem redemisti domine, & re- reptes sanguinem innocentem in medio populi tui Israel. Et auferetur ab eis reatus sanguinis: tu autem alimiseris inno- centis errore qui fusus est, cum fueris, quod praecepit Do- minus.

At tam graui interminatione nihil moti Iudaei, poenae effusi sanguinis in ceruices suas, filiorumque aduocant. Solebant etiam Iudices se innocentes a la- guine fuso protestari. Clemens lib. 2. Constit. Apost. c. 6. Aspicite mundana iudicia, quorum potestati videmus a- trad. homicidas, adulteros, veneficos, sepulchrorum perfu- res, latrones: De quibus cum quaesuerunt praefecti iudicio ab ip- qui illos in iudicium adduxerunt, demum interrogant res, an illa ita se habeant? Quibus affirmantibus, non continuo eis ad supplicium mittunt, sed per plures dies quæstiones exercent, cum multo consilio, & velo interiecto. Tandem vero is qui sen- tentiam mortis in reum pronunciat, sublati manibus aduersus solem, se innocentem ab illius sanguine contestatur. Quod illi faciunt, quamquam Ethnici, & diuini numinis ig- nari, vltionisque a Deo propostae propter innocentium damna- tionem.

Et Basilius Epistol. 79. Qui enim rerum in hoc mundo potiuntur, quando facinororum aliqui in mortem sunt ad iudica- turi, cortinas obducunt, & experientissimos quoque ad cau- traclationem aduocant, multumque temporis insumunt, nunc legis rigorem contuentes, nunc naturae communionem suspi- cientes: multumque ingemiscetes, ac iudicandi ne sitatem deplorantes, nemini non manifestum faciunt, quod non ex propria libidine, sed ex necessario legis ministerio condemna- tionis inferunt sententiam. Haecenus Basil.

Haec ergo iustitiae imitamenta Pilatus sequebatur, ipsam iustitiam pessumdabat. Oblitus legum suarum, quibus ante annos duodecim decretum erat Senatuf- consulti Tiberiano, ut supplicia damnatorum in diem decimum differrentur. Sueton. in Tib. c. 75. Dio. l. 73. Tac. l. 3.

VERSUS 26. 27. 28. 29. 30.

Tunc dimisit illis Barabbam, Iesum autem flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur. Tunc milites praesidis suscipientes Iesum in prato- rium, congregauerunt ad eum vniuersum cohortem: & exuentes eum, &c.

QUESTIO I.

Quæ vexationes & ludibria crucem an- recesserunt?

§. 1. Flagellatus est, &c. Iesum inquit Graecus, & Romanum nomen retinuit etiam Syrus נָגֵד נָגֵד Naged beflagella: percussit in flagellis. Ions, & funibus atrocissimè verberabant eos. Idque vel

